

Starostwo Powiatowe we Wodzisławiu Śląskim
ul. Bogumińska 2, 44-300 Wodzisław Śląski

Powiat Wodzisławski

1. Charakterystyka gminy/ miasta/powiatu.

Powiat wodzisławski leży w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, w samym sercu aglomeracji zamieszkiwanej przez ponad 600 tys. osób, niemal w połowie drogi pomiędzy Katowicami i Ostrawą, w centrum gęsto zaludnionej konurbacji Śląsko-Morawskiej, największej w Europie Środkowej (ok. 5,7 mln mieszkańców). Od zachodu graniczy z powiatem raciborskim, a od północy z Rybnikiem i powiatem rybnickim, zaś od wschodu – z Jastrzębiem-Zdrojem. Południową granicę powiatu stanowi granica państwowa pomiędzy Polską i Republiką Czeską. Powierzchnia powiatu wynosi 286,9 km², co stanowi około 5% powierzchni województwa śląskiego. Obszar zamieszkiwany jest przez ok. 158 tys. mieszkańców (koniec 2015 r.). Pod względem gęstości zaludnienia powiat wodzisławski zajmuje drugie miejsce w kraju wśród powiatów ziemskich.

Stolicą powiatu i jego centrum jest Wodzisław Śląski (do 1931 r. Wodzisław). To jedyne na ziemi wodzisławskiej tzw. miasto historyczne, które przez wieki stanowiło siedzibę ośrodków lokalnej władzy dla znacznej części dzisiejszego powiatu, a także sąsiedniego Jastrzębia. Przez ponad trzy stulecia było bowiem stolicą Wodzisławskiego Państwa Stanowego, którego historyczne granice w dużym stopniu pokrywają się z obecnymi granicami powiatu. Ślady bogatej historii miasta, mimo wojennych zniszczeń, do dzisiaj bez problemu można dostrzec w zabytkowym układzie architektonicznym (tzw. owalnicy śląskiej) oraz historycznej zabudowie ulic, zwłaszcza Rynku.

Oprócz Wodzisławia Śl. w skład powiatu wchodzi jeszcze trzy miasta (Pszów, Radlin i Rydułtowy, które prawa miejskie uzyskały w l. 1951-54) oraz pięć gmin wiejskich (Marklowice, Mszana, Godów, Gorzyce i Lubomia). Taki podział administracyjny to w dużej mierze efekt reformy z 1998 r. oraz rozpadu w latach 1991 – 1997 ponad stutysięcznego organizmu miejskiego Wodzisławia Śl. na pięć mniejszych i niezależnych od siebie jednostek.

Powiat wodzisławski posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. Przez jego teren przebiega droga krajowa nr 78, a także autostrada A1, łącząca Polskę z południem Europy. W planach jest budowa kolejnych dróg szybkiego ruchu, łączących powiat ze Śląskiem Cieszyńskim oraz Pszczyną i Małopolską. Warto podkreślić, że wyjątkowe położenie powiatu wodzisławskiego –

na przecięciu szlaków komunikacyjnych, kultur i regionów – skutkuje również tym, że w pobliżu znajdują się aż trzy międzynarodowe lotniska (w Ostrawie-Mosnowie, Katowicach – Pyrzowicach oraz Krakowie-Balicach).

2. Miasta partnerskie.

W 2001 roku podpisano umowę partnerską pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Powiatem Recklinghausen w Niemczech, obejmującą płaszczyzny: współpraca i wymiana informacji w kwestiach gospodarczych; wspieranie kontaktów Izb Rzemieślniczych zrzeszeń i organizacji przedsiębiorców w celu realizacji wymiany handlowej i gospodarczej; wspieranie kontaktów międzyludzkich oraz pomiędzy instytucjami działającymi na polu kultury i działania zmierzające do ułatwienia kontaktów w szkolnictwie oraz w kwestiach dotyczących rynku pracy, górnictwa, ochrony środowiska, służby zdrowia i energetyki.

W 2008 roku do współpracy pomiędzy oboma powiatami dołączył kolejny zagraniczny partner - Powiat Sörmland ze Szwecji, tworząc trójstronne partnerstwo w obszarze kultury, ekonomii, ekologii, zdrowia, oświaty, demokracji, równości i opieki socjalnej.

W 2015 roku Powiat Wodzisławski wraz z Powiatem Recklinghausen i Sörmland, a także nowym partnerem - Powiatem Jelgava z Łotwy przystąpił do projektu pn. „Różnorodność jednoczy – razem dla Europy”, realizowanego w ramach programu Europa dla Obywateli.

2.1. Niemcy - Powiat Recklinghausen.

Dane teleadresowe:

Kreisverwaltung Recklinghausen
Kreishaus Kurt-Schumacher-Allee 1
D-45655 Recklinghausen

Kreis Recklinghausen z liczbą ludności ok. 630 tys. to po regionie Hanover najbardziej zaludniony powiat w całych Niemczech – w jego skład wchodzi dziesięć miast: Recklinghausen, Marl, Dorsten, Castrop-Rauxel, Gladbeck, Herten, Haltern am See, Datteln, Oer-Erkenschwick oraz Waltrop.

Powiat Recklinghausen realizuje zadania wspólne dla wszystkich miast z jego terenu, które obejmują następujące dziedziny: rynek pracy, opieka społeczna, ochrona środowiska naturalnego i gospodarka leśna, łowiectwo i rybołówstwo, ogrodnictwo, gospodarka odpadami, gospodarka wodna, zarządzanie kryzysowe, ochrona przeciwpożarowa i zapobieganie skutkom katastrof, szkolnictwo i oświata, ochrona zdrowia i ratownictwo medyczne, sprawy obywatelskie, nadzór budowlany, opieka nad zabytkami, mieszkalnictwo, budowa i remont dróg powiatowych, komunikacja i transport, sport, rozwój gospodarczy oraz wspieranie przedsiębiorczości i rzemiosła.

Powiat Recklinghausen – pomimo zurbanizowanego charakteru – jest miejscem o dużej ilości terenów zielonych. Największym obszarem leśnym powiatu jest Haard w parku przyrodniczym Hohe Mark. Na terenie powiatu nie brakuje także akwenów wodnych – takich jak rzeka Lippe wraz z kanałami śródlądowymi oraz jeziora zaporowe w Haltern. Oferta sportowo-rekreacyjna również jest bardzo szeroka, na którą składa się sieć ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, ścieżek konnych, jak również ścieżek przeznaczonych dla amatorów nordic walkingu.

Mimo zaawansowanego procesu restrukturyzacji, przemysłową tradycję i specyfikę tego obszaru można nadal dostrzec w wielu miejscach, podziwiając m.in. zabytki techniki takie, jak podnośnik statków Henrichenburg, hala maszynowa w Zweckel, muzeum elektryki „Transformatornia Recklinghausen” czy muzeum rzeźby Glaskasten w Marl.

2.2. Szwecja - Powiat Sörmland

Dane teleadresowe:

Landstinget Sörmland
Repslagaregatan 19
611 88 Nyköping

Region administracyjny Powiatu Sörmland (Södermanlands län) podzielony jest na dziewięć gmin: Eskilstuna, Nyköping, Katrineholm i Strängnäs, Flen, Trosa, Oxelösund, Gnesta i Vingåker i obejmuje znaczną część historycznej krainy Sudermani. Powiat Sörmland graniczy od północy z Jeziorem Melar - drugim pod względem wielkości jeziorem w Szwecji, a od południowego wschodu – z Morzem Bałtyckim. Jego krajobraz ma w przeważającej większo-

ści charakter równinny, z dużą liczbą jezior i innych mniejszych akwenów wodnych. Na terenie powiatu leżą liczne zamki oraz dworki szlacheckie, z których najslawniejszy jest zamek Gripsholm w miejscowości Mariefred.

Najważniejszym zadaniem Powiatu Sörmland jest opieka zdrowotna. Wydatki na te cele stanowią ok. 85 % jego budżetu. Oprócz tego samorząd realizuje część zadań z zakresu kultury i edukacji, opieki nad osobami niepełnosprawnymi oraz transportu publicznego (we współpracy z gminami).

Największym miastem Sörmland jest Eskilstuna – ważny ośrodek przemysłowy. Miasto to jest również siedzibą znanego Muzeum Sztuki. Siedzibą władz lokalnych jest miasto Nyköping, którego ponadregionalną atrakcją jest zamek Nyköpingshus, wzniesiony w XVI w. Stanowił on siedzibę księcia i późniejszego króla szwedzkiego, Karola IX Wazy zwanego Karolem Sudermańskim, który doprowadził do usunięcia ze szwedzkiego tronu polskiego króla Zygmunta III Wazy i jego potomków. Jedną z wielu atrakcji turystycznych jest pochodząca z czasów „zimnej wojny” podziemna fortyfikacja obronna Femörefortet w Oxelösund oraz Muzeum Tramwajów w Malmköping, w którym zostały zgromadzone historyczne egzemplarze pojazdów z całej Szwecji.

2.3. Łotwa - Powiat Jelgava

Dane teleadresowe:

Jelgavanovads

Pasta iela 37,

Jelgava, LV-3001

Powiat Jelgava (Jelgavas novada) powstał 1 lipca 2009 r. Podzielony jest administracyjnie na trzynaście gmin: Eleja, Glūda, Jaunsvirlauka, Kalnciems, Lielplatone, Livbērze, Platone, Sesava, Svēte, Valgunde, Vilce, Vircava, Zaļenieki. Obejmuje tereny wokół Jelgavy – Rzeczypospolitej Stolicy podległego Księstwa Kurlandii i Semigalii. Powiat zamieszkują Łotysze – 68%, Rosjanie 17%, Białorusini – 6%, Litwini – 3%, Ukraińcy – 2%, Polacy – 2%.

Samorząd Jelgavy realizuje m.in. zadania z zakresu: opieki społecznej, ochrony środowiska, gospodarki odpadami, gospodarki wodnej, zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa mieszkańców, ochrony przeciwpożarowej, szkolnictwa i oświaty, ochrony zdrowia, spraw obywatelskich, zarządzania nieruchomościami, mieszkalnictwa, kultury, sportu, rozwoju gospodarczego, wspierania przedsiębiorczości, transportu oraz drogownictwa.

Powiat ma bardzo urozmaiconą rzeźbę terenu. Południowa część powiatu jest płaska, natomiast północ jest bogata w wydmy, wzgórza i wzniesienia. Region jest drugim co do wielkości liczby wód rzecznych na Łotwie. Przez jego teren przepływa rzeka Lielupe, jak również wiele małych rzek - Sesava, Vircava, Platona i inne.

Powiat Jelgava jest uważany za jedną z najbardziej zielonych części Łotwy. Lasy pokrywają 26% jego powierzchni. Największy obszar leśny znajduje się w gminie Livberzes i Valgunde, gdzie lasy zajmują prawie połowę obszarów. W gminach tych rozwijają się przedsiębiorstwa zajmujące się obróbką drewna.

Powiat Jelgava jest typowym powiatem rolniczym. Sektor rolnictwa stanowi jeden ze strategicznych obszarów rozwoju gospodarczego regionu. Prawie połowa przedsiębiorstw działających na terenie powiatu to gospodarstwa rolne. Jelgava jest częstym miejscem odwiedzin turystów ze względu na zabytki, bogatą historię i tradycję. Na jej terenie znajduje się wiele obiektów dziedzictwa kulturowego o znaczeniu krajowym i lokalnym. Z tego powodu w ostatnich latach powiat Jelgava przeżywa prawdziwy turystyczny boom. Poza atrakcjami kulturalnymi, historycznymi i turystycznymi powiat posiada szeroką gamę usług sportowych, hotelowych i gastronomicznych.

3. Współpraca międzynarodowa

Głównymi celami tego projektu, są m. in.; rozwój tożsamości europejskiej opartej na wspólnych wartościach, historii, kulturze, promocja różnorodności kulturowej i językowej partnerów, a także wzmocnienie zaangażowania w integrację europejską mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz samorządów na szczeblu lokalnym.

Podczas całego okresu trwania projektu (IX.2015 – XII.2017) odbyły się warsztaty oraz konferencje w poszczególnych krajach partnerskich, które dotyczyły:

3.1. Wielokulturowości w społeczeństwie lokalnym i międzynarodowym (warsztaty: Powiat Recklinghausen- Niemcy IX.2015)

- 3.2. Integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem. Możliwość społecznego i międzykulturowego zaangażowania w skali lokalnej i wymiarze UE (warsztaty: Powiat Wodzisławski- Polska V.2016)
- 3.3. Znaczących różnic pomiędzy regionami partnerskimi na poziomie UE. Opinie ekspertów krajów partnerskich, aktywne uczestnictwo polityków oraz studentów w debacie (konferencja: Powiat Recklinghausen- Niemcy V/VI 2016)
- 3.4. Networking. Proces wymiany informacji w kraju i na arenie międzynarodowej (warsztaty: Powiat Sörmland- Szwecja IX. 2016)
- 3.5. Metod integracji społecznej oraz pracy socjalnej, jako przykład dobrych praktyk na Łotwie i w UE (warsztaty: Powiat Jelgava- Łotwa V.2017)
- 3.6. Przedstawienia rezultatów projektu. Podpisanie listu intencyjnego dotyczącego przyszłej współpracy pomiędzy partnerami (konferencja: Powiat Recklinghausen- Niemcy VIII.2017)

4. Galeria

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r.
Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA.
Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej.

NIST, ul. Zielona 18, Łódź 90-601
Sekretariat tel. +48 42 633 10 70
e-mail: sekretariat@nist.gov.pl